

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНКОЮЗ: (201) 451-2200

PIK XC. Ч. 234. ДЖЕРСІ СІТІ і НЬО ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 9-го ГРУДНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 9, 1983 No. 234. VOL. XC.

ВІДБУВСЯ Х ВЕЛИКИЙ ЗБІР ОУН

Торонто. (Президія Х ВЗУН). — В ніч 24-28 листопада 1983 року відбувся в Канаді Х Великий Збір Українських Націоналістів.

Вибрані згідно з устроєм ОУН, делегати прибули з країн Європи, Австралії, Південної і Північної Америки.

Учасниками Х ВЗУН були представники і представниці різних поколінь; ті, які брали участь у відродженні Української Держави в 1917-20 роках, ті, які перед і в часі Другої світової війни відстоювали права українського народу на державну самостійність в рядах повстансько-військових чи революційно-політичних формацій, і врешті ті, які народилися поза межами України, але для яких служіння українському народові — є головним обов'язком їхнього життя.

На пленарних сесіях Х-го ВЗУН були виступили три доповіді: «Завдання ОУН на відбудову державного плування», «До ідейно-стратегічних заповідей Українського Націоналістичного Руху» і «Ситуація на рідних землях-ми». Висвітлюючи дискусію над доповідями, виступили українські делегати, які висловили позиції українського руху спротиву в Україні з ідеологічно-програмовими та стратегічно-політичними позиціями ОУН, не зважаючи на те, що між ними формальні немає організаційного пов'язання.

Праці окремих комісій Х ВЗУН закінчилися рядом практичних висновків і рекомендацій для посилення дії ОУН на основному фронті боротьби з окупантом в Україні: на скріплення і розбудову членської мережі ОУН, зокрема серед молодшого покоління; на розбудову дії на міжнародному відтинку, серед урядів, політичних кіл і серед громадськості країн, де діє членство ОУН; на посилення дії українських робітників в допоміжних підприємствах українського народу в індустриальному виробництві в Україні.

Сорокові роковини смерті в нацистському концтаборі Саксенгаузен заступника голови ПУН д-р Олега Кандиби-Ольжича та 20-ті роковини смерті голови ПУН с.п. полк. Андрія Мельника рішучо відзначити в 1984 році цілою системою Українського Націоналістичного Руху, присвятивши окрему увагу для створення по всіх

країнах фундації чи інституту ім. О. Ольжича.

Х ВЗУН відмітив успішні вияви солідарного протесту українських Церков, організованої громадськості і українського політичного світу проти сталінського народобичства понад сім мільйонів українського селянства в 1932-33 роках та сучасного посилення політики русифікації і злиття націй, які проводять комуністична партія і уряд СРСР. Участь українських дисидентів в тих протестах додатково вказує на спільний фронт українського громадянського світу з українським рухом спротиву. Цей позитивний факт вимагає від української спільноти посилення боротьби за звільнення сотень невинно переслідуваних і караних учасників руху спротиву чи їхніх родичів.

Х ВЗУН доручив Проводу Українських Націоналістів продовжувати послідовно протидію всім виявам російсько-комуністичного імперіалізму; закликати до співдії всі поневолені і загроженої народи на спільному фронті боротьби проти спільного ворога. З історичними сусідами ладнати взаємини на базі пошанування права на повну державну суверенність всіх народів на їхніх територіях.

Х ВЗУН доручив Проводу Українських Націоналістів продовжувати заходи за посилення координації дії українського політичного світу в боротьбі з окупантом України, а членству ОУН робити заходи для збереження і скріплення дії Світового Конгресу Вільних Українців.

Х ВЗУН заапетовала до українського народу в Україні підтримати вияви дії українського руху спротиву; посилити протидію русифікації і політиці злиття націй, закликаючи на той фронт боротьби всіх українців без огляду на їхні політичні переконання, бо це бій за душу цілого народу, за «бути чи не бути» української нації.

Х ВЗУН схвалив дотеперішню дію ПУН та складових формаций Українського Націоналістичного Руху, які проявили в останніх чотирьох роках багаторічну діяльність.

Х ВЗУН вибрав нові керівні органи ОУН під керівництвом голови Проводу Українських Націоналістів Миколи Плавюка.

17—ТА ПЛЕНАРНА СЕСІЯ СЕКРЕТАРІАТУ СКВУ ТРИВАЛА ВІСІМ ГОДИН

Торонто. (О.К.). — В середу, 30-го листопада ц.р., перед початком ІУ Світового Конгресу Вільних Українців відбулася щоденна сесія Секретаріату СКВУ, на якій верифіковано протокол із ХУІ Пленарної Сесії, схвалено преліминар бюджету на чергову каденцію і обширно оговорено прийняття поданих декількох організацій в члені Секретаріату СКВУ. Безспиритив прийнято в члені СКВУ Товариство Українських Інженерів, Українське Патріархальне Світове Об'єднання, Лігу Жінок Канади, Плату в Великій Британії і Фундацію Волі.

Члени Секретаріату не могли однак погодитися на прийняття в члені декількох інших організацій, а зокрема великий спротив представників Організації Визвольного Фронту викликало подання про прийняття Української Американської Координаційної Ради. В цій справі відбулася широка дискусія і голосування, в якому не дійшло до узгодження і тому залишено рішення пленуму ІУ СКВУ. Також на цій сесії Секретаріату представники Організації Визвольного Фронту заперечували проти членства в СКВУ організацій системи Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій з приводу знеславлення українських героїв та визвольної боротьби в їхній пресі. Усі намагання Митрополита УКЦеркви в Канаді Максимі Германюка довести до злагодження того внесли та порозуміння обидвох сторін не увінчалися успіхом.

Не зважаючи на те, на першій пленарній сесії ІУ СКВУ в середу вчорашній делегат ТУСМ Роман Зварич поставив пропозицію обрати преліминарним ІУ СКВУ Аскольда Лозинського. Ця пропозиція була відкинута президентом СКВУ м.г.м. Іваном Базарком, тому що згідно з статутним узгодженням Секретаріату не можуть бути предметом змін чи дискусій пленуму СКВУ.

На цьому закінчено восьмидесятиденну сесію Секретаріату і приступлено до формального відкриття ІУ СКВУ.

Війська ССРР зазнали великих втрат в Афганістані

Нью Делі, Індія. — Советські війська в Афганістані намагалися минулого тижня витіснити афганських повстанців з долини Шомали на північ від столиці Кабулу, але були змушені відступити, зазнавши великих втрат в людях і військовому матеріалі. Ці повідомлення передали, як звичайно, дипломати на спеціальній пресовій конференції для західних кореспондентів, яких не допускають до Афганістану, починаючи з дня нападу советських військ на цю країну наприкінці грудня 1979 року.

Дипломати заявили, що щонайменше 20 советських вояків були захоплені повстанцями в полон або самі піддалися. Щонайменше 25 танків були знищені та три або чотири гелікоптери були зістрілені.

Згідно з основними правилами подати повідомлення про події в Афганістані, не подається дипломатичних джерел, ні їх посольств. Такі щотижневі спеціальні пресові конференції з однією із джерел отримання інформації про події в Афганістані. Бо тоді, як три вояки поді в Лівані чи на Близькому Сході взагалі дістають широке висвітлення з різних безпосередніх офіційних та кореспондентських джерел, афганські, не менше тривожні події, не мають доступу для західних кореспондентів, майже нічого не говорять про них советська пропаганда і машина, мовчати також маріонетковий кабульський режим.

М. СУРМАЧ ЗУСТРІНЕ МОЛОДЬ

Нью Йорк. — В суботу, 10-го грудня ц.р., Мирон Сурмач буде мати зустріч з учнями Школи Української мови тут в аудиторії школи св. Юра о год. 11:30 вранці.

Запрошені є також пластуні і сумівці, також старші громадяни. М. Сурмач буде роздавати абукі і мед для пильних учнів і буде грати на бандурі стародавні пісні.

ПЛЯНУЮТЬ ПЕРЕСУНУТИ ПІХОТИНЦІВ В ЛИВАНІ

Вашінгтон. — Начальники об'єднаного штабу почали опрацьовувати плани перерозміщення американської морської піхоти в Бейруті зі становища на бейрутському летовищі на безпечніші становища або на спеціальні кораблі при берегах Лівану.

Офіційні представники Адміністрації президента Роналда Регена повідомили в середу, 7-го грудня, що ці плани покищо в стадії розробки і не дійшли ще до Крайової ради безпеки, де їх обговорять разом з президентом Р. Регеном, але одночасно відомо, що ці плани дістануть схвалення там. Ці ж офіційні особи також сказали, що в даний час не розглядається жалких планів виведення американської морської піхоти і закінчення її місця в Лівані.

План розміщення морської піхоти в іншому місці викликає рядом військових, політичних і дипломатичних вимог. Офіційні особи назвали такі основні причини, які викликають необхідність зміни становища американських контингентів у міжнародних силах збереження миру в Лівані:

- Зростаюча затривоженість високих військових старшин курсом політики і подій в Лівані. Вони побоюються, що може розвинути ситуація, подібна до в'єтнамської, в якій політичні та військові цілі неясні, військові сили недостатні або обмежені, а громадська підтримка відсутня.
- Зростаюча затривоженість в Конгресі після того, як американське летунство збомбардувало сирійські становища протилежниської оборони минулої неділі, що підняло рівень конфлікту в Лівані.
- Явне затривоження серед союзників, які також мають свої контингенти в міжнародних силах миру в Лівані — Франції, Італії та Британії.

Основною проблемою для розв'язання Радю Крайової безпеки і Президента — це зрівноважити відчутну присутність військових сил ЗСА в Бейруті з безпекою морської піхоти, тобто цих сил.

В той час, як у Вашингтоні розробляються плани перерозміщення морської піхоти в Лівані взагалі, 1,800 морських піхотинців, які служили дотепер там, повернулися в середу, 7-го грудня, до ЗСА, а інші зайняли їх місце.

В АМЕРИЦІ

ПРОФСПІЛКА АМЕРИКАНСЬКА федерация праці Конгрес індустріальних організацій (АФЛ-КІО) внесла скаргу до суду на федеральну Агенцію для збереження довкілля (ЕПА) за заволодіння справ прочищення 16-ох зачищених хемікаліями місцевостей, у яких живуть переважно робітники, в тому числі члени АФЛ-КІО. Вже раніше було доказано, що у 10-ох місцевостях, яких в ошкарженні не називається, є загрози для здоров'я мешканців хемікалії. Багато з мешканців хворіють на рака та інші хвороби, а молоді жінки народжують дітей-калік. Справу скарги найбільшій профспілці ЗСА розглядатиме окружний суд в Нью Йорку.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ, багаторічний сенатор і конгресмен та член дипломатичного корпусу взяв участь у заупокійній Службі Божій, яка проводилася за душу покійного довголітнього конгресмена Клементі Заблоцького, демократа з Вісконсину і голови Комісії закордонних зв'язків в Палаті Репрезентантів, який помер в суботу, 3-го грудня 1983 року, після сильної атаки серця. Біля 500 осіб, в тому числі близькі і дальня родина К. Заблоцького, взяли участь у цьому пошануванні. Тіло загиблого конгресмена буде перевезено до рідної місцевості у Мілвокі і там поховане на місцевому кладовищі.

СЕНАТОР ГЕРІ ГАРТ, демократ з Колорадо, і конгресмен Леон Панетта, демократ з Каліфорнії, виступили із закликом до лідерів Сенату і Палати Репрезентантів скликати негайно Конгрес на наради для обговорення ситуації на Близькому Сході, зокрема в Лівані, де воєнні дії набігають загрозливих форм. Лідер республіканської більшості в Сенаті Говард Бейкер і спікер Палати Репрезентантів Томас О'Ніл, які мають право скликати позачергову сесію Конгресу, знаходяться поза Вашингтоном і їхнє становище до цієї справи не відоме. Сен. Гарт закликав однак своїх демократичних лідерів в обидвох палатах прибути до Вашингтону, не зважаючи на становище Бейкера і О'Ніла.

АМЕРИКАНСЬКА МЕДИЧНА Асоціяція (АМА), яка відбуває свої наради в Лос Анджелесі, Каліфорнія, проголосувала за знесенням в судах процесу вживаної оборонними силами психічної хвороби підслуханих, щоб таким чином відкласти процес, або цілком його унеможливити. Асоціяція вважає, що без попереднього badania ніхто не може, крім лікарів-спеціалістів, ствердити чи дана особа є психічно хвора. Проти цього рішення протестували адвокати і, як не дивно, психіатри.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН не поновив номінації до федеральної Комісії громадянських прав Марі Луїз Смит, колишньої керівниці Республіканської партії і відомої з її виступів проти ядерного озброєння, хоч, як кажуть деякі законодавці, перш ніж він обійняв залишені її в цій Комісії. На місце М. Смит Р. Реген найменував Естеру Гонзалес-Арройо Баклі, вчительку з Тексасу. Активісти за громадянські права засудили у принципі усунення М. Смит, кажучи, що Президент не дотримав слова і що Білий Дім хоче такого складу Комісії, який можна б керувати. Речник Білого Дому, який не бажав бути названим, сказав, що М. Смит не погоджувалася на кандидатуру Кларауса Пендлтона, який досі виконував функцію голови у згаданий Комісії.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР маленької караїбської держави Сейн Кітс, зустрівся у Вашингтоні з президентом Роналдом Регеном і просив його, щоб З'єднані Стати Америки залишили довше свої військові частини в Гренаді, бо його й подібні маленькі держави все ще побоюються інфільтрації, а навіть інвазії комуністичної Куби чи Нікарагуа, яка поспішно озброюється. Покищо американський Уряд не змінив свого становища і речення відтягнення військового контингенту з Гренаді до 23-го грудня ц.р. Прем'єр Кеннеді Сіммондс, покликаючись на перехоплені в Гренаді документи, заявив, що Куба ще й досі не вилежала наміру захоплення цілого караїбського простору під свою ідеологію і мілітарну контролю.

СЛУЖБОВІ ФЕДЕРАЛЬНОЇ Служби Інвестицій перевели арешти серед робітників ядерної станції в Діабло, Каліфорнія і викрили велику кількість наркотиків, зокрема кокаїні і марихуани. Покищо ФБІ придержало 13 осіб, які мали займатися перепачкуванням і продажем наркотиків серед 8,000 робітників трудящих на цій станції. У справу продажу наркотиків були замішані також сторожі, тобто місцева фабрична поліція.

СОВЕТСЬКІ ВОЯКИ РОЗКАЗУЮТЬ ПРО ВБИВСТВО ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ В АФГАНІСТАНІ

Нью Йорк. — У вівторок, 5-го грудня ц.р., тут у приміщенні Фрідом Гавз відбулась пресова конференція з двома советськими вояками, які дезертирували в Афганістані і отримували дорогами дісталися до З'єднаних Штатів Америки в надії на отримання політичного азилу в цій країні.

Головними героями дня були Ніколай Ришков і Александр Воронов. Ришков служив в Афганістані тільки один і пів тижня, щоб зорієнтуватися, що він не може бути учасником цієї «брудної війни», що її ведуть советські окупанти війська, яких, як повідомляють пресові агентства, нараховують біля 150,000 вояків. Він бажав якнайскоріше видістатися з тієї країни. Не зі страху, як це він заявив, бо служба в саперних частинах не була такою небезпечною і він безпосередньо не зустрічався в боях з мугаджидами, тобто членами руху спротиву для визволення Афганістану з-під советської і комуністичної окупації, але він зрозумів, що за яку треба загубити життя сьогодні чи завтра. Одного дня він вийшов з кінотеатру і знайшов по довгих трудах, шлях на волю.

Другий советський вояк А. Воронов мав подібні заміри. Перекладаючи інтерпретатором на цій конференції була Людмила Торн, яка в останньому часі три рази без дозволу урядових комуністичних чинників в Кабулі побували в Афганістані, переводила інтерв'ю з дезертирами і советської армії і допомагала у їхньому звільненні. Інформації про втечу советських вояків в Афганістані появлялися вже раніше, а в останньому часі вони стали частим явищем. «Мені відомо про принаймні 80 вояків, які тепер

Ніколай Ришков

перебувають в руках повстанців, але їхнє число напевно вище», — заявила Л. Торн кореспондентам.

Н. Ришков додав, що, ніхто з вояків не хоче служити в Афганістані і кожний мріє про втечу та шукає для цього відповідної нагоди. «Нам говорили, що ми масово обороняли південні кордони Советського Союзу перед американськими і китайськими імперіалістами, але, приїхавши до Афганістану ми на очі не бачили ані одного американського чи китайського вояків. На моє запитання наші старшини пояснювали, що це тому, що вони перебрані в цивільні одяги і воюють як партизани. Очевидна брехня була така навіяна, що вона нікого з вояків не переконувала», — заявив Ришков, додаючи, що советським воякам наказувало вбивати цивільне населення, яке мовляв, симпатизувало допоміжним партизанам. «В Афганістані, як ніде перед тим, ми зрозуміли облудність політики нашого уряду», — заявила втікачі, які шком не жалували, що зробили таке важке рішення.

У СВІТІ

СПРАВА ВИКРАДЕННЯ трьох тонн золотих зливків вартістю приблизно 38 мільйонів доларів із складу на летовищі Гітрон біля Лондону, Британія, т.з.волі починає роз'яснюватися. Лондонська поліція заявила у вівторок, 6-го грудня, що з грабежем зв'язана охорона складу. Шість осіб вже арештовані. Поліція стверджує, що головним серед охоронців, які причетні до пограбування, є 31-літній Антоні Джан Блек, який разом з іншими п'ятьма охоронцями склад під час пограбування ранком 26-го листопада, коли озброєна банда без будь-яких труднощів вивезла зі складу золото та інші цінності, докладно знаючи про всі подробиці охорони та сигналізації.

КИТАЙ ОФІЦІЙНО повідомив у вівторок, 6-го грудня, про те, що обмін відвідинами між президентом Роналдом Регеном і китайським прем'єр-міністром Чоу Ці-янем відбувся, як заплановано, не зважаючи на незадоволення відповідей Вашингтону на протест Китаю відносно недавнього рішення Конгресу підтримувати Тайван. Речник міністерства закордонних справ Китаю заявив, що Чоу відвідав ЗСА наступного місяця, а президент Р. Реген запрошений в Китай на квітень наступного року.

ВІЙСЬКОВИЙ УРЯД генералів у Туреччині передав у вівторок, 6-го грудня, владу цивільному уряду після понад трьох років перебування при владі. Президент Кенан Еврен, який керував державним переворотом 1980 року, заявив, що військові з «чистим серцем» передають владу новообраному парламенту. У зверненні до народу президент Еврен заявив, що війська рада виконала всі свої обов'язки, які вона дала після захоплення влади 12-го вересня 1980 року, включаючи зобов'язання відновити демократію.

УРЯД ІНДІЇ ПОВІДОМИВ у вівторок, 6-го грудня, про те, що він арештував трьох високих військових старшин, обвинувачених у передаванні військових таємниць чужоземному уряду. Міністер оборони Індії Рамасвами Венкатараман відмовився назвати країну на користь якої працювали зацікавлені, але індійські газети повідомили, що інформація передавалася Сі-Ай-Ей. Інформації відносилися в основному до закупівлі Індією зброї в Советському Союзі. Арештована також одна висока цивільна особа.

У наступному числі Українського Тижневіка: In The Weekly, December 11:

- Complete coverage of the Fourth World Congress of Free Ukrainians: stories on congress sessions, ecumenical service and rally in memory of the 7 million victims of the Great Famine, congress banquet, Human Rights Commission session.
- Part II of Dr. Myron B. Kuropas's article on the resettlement of Ukrainian displaced persons following World War II.
- From our pages in 1940.
- Conclusion of Nestor L. Olesnycky's analysis of the Kungys denaturalization case.

ТРИ ПОЛУДЕНКИ ІУ СКВУ БУЛИ ВИЯВОМ СПІВПРАЦІ КАНАДСЬКИХ ТА ПРОФЕСІЙНИХ УСТАНОВ

Торонто. (О.К.). — В рамках ІУ СКВУ відбулися три полуденки для делегатів та гостей Конгресу, і кожний з тих полуденків мав інший характер та був спонсорований іншими чинниками. Це вказувало на важливе значення і силу української етнічної групи не лише в Канаді, але й в цілому світі, доказом якої був багатолюдний ІУ Світовий Конгрес Вільних Українців із своїми понад 600 делегатами з понад 20-ох країн вільного світу.

Перший спільний полуденок в четвер, 1-го грудня ц.р., був спонсорований зарядом міста Торонто і Місцевим Відділом Комітету Українців Канади, а господарем його був Теодосій М. Волошин, який постійно веде радіопрограму в Торонто. Після відспівання національних славнів і тосту за королеву Єлисавету, програму полуденка відкрив д-р Орест Рудзік, голова Відділу КУК у Торонто, а молитву провів Владика УКЦ Ізидор Борещкий.

Серед почесних гостей полуденку були посадики поодиноких частин міста і околиць, як також радник міста Торонто. В імені посадики Торонто вітав присутніх радник Василь Бойчук, підкреслюючи, що місто Торонто, в якому живе біля 80,000 українців, називають малою Україною. Він теж повідомив, що по-

(Фота: ред. Юрій Зарицький, «Український Тижневик»)

Привіт виголосив Пол Мікі. Сидять (зліва) Владика Ізидор Борещкий і прем'єр-організатор Вілліам Дейвис. Стоять (зліва) пластуні-роверети: Микола Біланюк, Леся Бабяк і Роман Матківський.

садник міста з уваги на ІУ СКВУ проголосив цей тиждень «Український тижнем», а український національний прапор має перед міським ратушем. В імені посадики метрополітального Торонто привіт сказав член Міської ради Д. Шей. Головну доповідь на першому полуденку, який проходив під клешню вкляу українців у розвиток Торонто, виголосив м.г.р. Андрій Грегорович, голова одного відділу бібліотеки Торонто, який університету і редактор англо-українського журналу «Форум», який об'єднував численними фактами довгі роки праці українців, як великої і сильної етнічної групи в місті Торонто. У розваговій частині виступила недавно прибула з Укра-

їни бандуристка Галина Шмір, яка відповідала при супроводі бандури декілька пісень і здобула ширший аплодизмент. Заключною молитву першого полуденка провів Владика УПЦ Володимир Дідович.

У п'ятницю 2-го грудня ц.р., спільним полуденком був проведений уряд Митрополита, а провадив ним Митрополит Дідович, директор Відділу багатокультурності в уряді Торонто. Полуденок відкрив д-р Петро Глібович, голова Провінційної Ради КУК, зазначаючи, що в провінції Онтаріо живе тепер біля 200,000 українців. Вступну молитву провів Владика І. Борещкий, господар вніс тост за (Закінчення на стор. 5)

ВІСТІ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Ч. 15.

ГРУДЕНЬ

1983

АМЕРИКАНСЬКА ДОПОМОГА МУЗЕЄВІ І НАША ЖЕРТВЕННОСТЬ

Управа Українського Музею на сторінках преси та у своїх річних звітах ретельно інформує своїх членів та жертводавців яку допомогу, кола, від кого і на що Музей одержав. Робимо це у переконанні, що такі інформації зміцнюють у наших членів та приятелів почуття задоволення та гордості, що інституція, яку вони підтримують, здобуває визнання. Її діяльність є на такому рівні, що може зацікавити американські кола і дістати від них фінансову підтримку.

Справді, запитайте себе, скільки українських установ здобули собі таку підтримку від американських урядових та приватних фондів? Скільки є українських установ, програми яких притягають стільки неукраїнських відвідувачів із різних частин світу? Скільки є таких українських імпрез та програм, щоб їх відзначала американська преса, телевізія і радіо? "New York Times" двічі описував величезну програму Українського Музею. Писали про неї також "Daily News", "Village Voice", "Cue Magazine". Найголовніші телевізійні станції (2, 4, 5, 7, 9 і 13) показували курси писанкарства та виставку писанок у нашому музеї.

Щоб дістати грошову допомогу від американських установ, не вистачить написати до них листа. Ці установи нікому не дадуть допомоги, тільки тому, що прохач її потребує. Вони вимагають довести їм, що програми Українського Музею збагачують культурне життя Америки, принаймні в Нью Йорку, що всі вимоги, які треба виконати, щоб одержати допомогу, Музей точно виконує.

Як відомо, в Америці писання прохань інституції про дотації стало окремою професією, яка вимагає вміння описати програму, для якої прохачуть допомоги, запланувати докладно її кошти, подати кваліфікації осіб, відповідальних за неї. На щастя, Марія Шуст, директор нашого Музею, вивчила, що і як треба робити, і вона виконує цю функцію бездоганно. Завдяки її умінню, наш Музей здобув дуже добру славу в американських колах. Тому Нью-Йоркська Стейтова Мистецька Рада з кожним роком підвищує допомогу, від 5,000 дол. вперше одержаних 1977 року до щорічної допомоги в сумі 39,500 дол. Директор музею мусить, крім того, періодично писати звіт, як дотацію використовується. Все мусить бути вираховане „до цента". Інспектори стейтової агенції, яка дає нам допомогу, заходять до музею офіційно для інспекції і неофіційно як відвідувачі, щоб перевірити, чи музей виконує свої завдання, чи його хтось відвідує, чи є досить осіб на різних курсах тощо.

Проте не лише високий професійний рівень є важливий. Не менше важливого є також підтримка української громади. Якщо б представники американських установ побачили, що українська громада не дорожить своїм музеєм, не дбає за збереження і показ світові здобутків української культури, не підтримує фінансово цю установу, вони перестали б їй допомагати.

Американська політична й суспільна система вимагає активності громадян. Самі громадяни мають дбати за задоволення своїх релігійних, культурних, розважкових та інших потреб, за піклування своїм здоров'ям, за забезпечення на старість і т.п. Завдяки цій вимозі і нечуваній активності американського громадянства постали і діють університети, опери, театри, музеї, шпитали, школи і

т.п. Лише недавно державна влада, стейтова і федеральна, почала давати деяку фінансову допомогу з умовою, що громадянство, тобто зацікавлені даною діяльністю особи, складатимуть свої пожертви. Американські офіційні дотації мають, здебільшого характер „дорівняльних фондів" (matching funds), тобто їх сума обумовлена тим, скільки самі громадяни жертвують.

Іншими словами, допомога Українському Музеєві від американських установ залежить від того, наскільки українське громадянство його фінансово підтримує. Цю справу пригадаємо, бо вже чути голоси, мовляв, Українському Музеєві не потрібно наших пожертв, бо він дістає допомогу від „американців". Часто такі зауваги можна почути від людей, які завжди шукають якогось виправдання, щоб не жертвувати. Але є такі, що в добрій вірі можуть думати, що дійсно треба скерувати наші пожертви для установ, яким ніхто не допомагає.

Кожний жертводавець повинен добре приглядатися, кого і які програми він чи вона своїми пожертвами підтримує, яка з них користь. Нема сумніву, що Український Музей виконує добру роботу, зберігаючи об'єкти української культури й показуючи їх світові.

Важливіми є також плани та перспективи розвитку нашого Музею. На сторінках УМ вже не раз була мова про плани поширення Музею: заснування історичного й образотворчого відділів, про певну потребу більшого приміщення, найкраще окремого будинку і про створення Фондуції (яка складалася б з фондів імені поодиноких громадян), відсотки з якої забезпечували б дальше існування Музею. Якщо б нам вдалося здійснити ці плани, можна мати надію, що допомога від американських агенцій була б більша. Чим більший музей, тим більша допомога.

Досі наш музей збагачувався подарованими об'єктами. Проте останнього часу щороку він видавав по кілька тисяч доларів на придбання рідких і вартісних об'єктів, потрібних для доповнення колекцій. В майбутньому, зокрема коли існуватиме образотворчий відділ, купівля картин чи скульптур становитиме важливу позицію в видатках музею.

З усіх цих причин допомога українського громадянства нашому Музеєві — це справа його дальшого існування і розвитку. Не буде цієї допомоги, не буде виконувати наших завдань у Музеї на доброму професійному рівні, ніхто не згадуватиме про його існування, ніхто не даватиме дотацій, і Український Музей зійде з культурної мапи Нью Йорку. Залишиться тільки жалі, що ми не використали нагоди інформувати світ про українську культуру в час, коли існувало зацікавлення нею.

Повторюю те, що вже раніше писав. Існування і дотеперішній розвиток музею української культури в столиці усього світу — це осяг, на який спроможні великі державні народи. Що це здійснено дрібними жертвами емігрантів — це в аналах історії унікальне явище. Воно є виявом наших здібностей та ідейності тих кількох тисяч наших громадян, які жертвують на всі вартісні установи й акції і створюють великі діла, навіть коли десятки тисяч інших „сплять на волі" і шукають усяких причин, щоб виправдати свою ескупістичність і свій практичний матеріалізм.

Б. П.

Мирон Куронась, Марія Шуст і Христина Певна відбирають фотографії для виставки „Історія української імміграції в Америці".

Підготовка виставки „Історія української імміграції в Америці"

Уже два роки Музей збирає фотографії для виставки „Історія української імміграції в Америці", що відкриється 19-го лютого 1984 року. Зібрано понад тисячу фотографій, одна з найкращих зроблена 1895 року в Пенсильванії.

„Старі фотографії такі цікаві, дають відчуття доби, показують наших щоденників", каже співробітниця Музею Христина Певна. Якщо заведе колекцію фотографій.

Музей і далі збирає фотографії для своєї колекції.

Майбутній кіноартист Іван Голік (2-й ряд, 2-й зліва) у групі спортсменів при Організації молодих українських націоналістів, 1934 рік, Гентрекс, Мінн.

Одна з найдавніших фотографій у колекції Музею, 1895 рік. Родина Баволяків з донькою христіною Анною. Мистецтво McAdoo, вигледуваний район Пенсильванії. Дарунок Анни Баволяк-Якович.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ ДІСТАВ ФІНАНСОВУ ДОПОМОГУ ВІД ВАШІНГТОНУ

Федеральна Установа Institute of Museum Service повідомила Український Музей, що на календарний рік, який починається від жовтня н.р., він дістане допомогу в сумі 21,114 дол. на поточну працю. Минувшого року Музей дістав від цієї установи 20,000 дол., а попереднього — 15,393 дол.

ФІНАНСОВА ДОПОМОГА НА ВЛАШТУВАННЯ ПЕРЕСУВНИХ ВИСТАВОК

У кінці вересня Музей дістав листа від Geraldine Dutch Foundation з повідомленням про те, що ця фундація приїжджає Музеєм у Нью Джерзі (у 15,000 дол. на пересувні виставки в Нью Джерзі при умові, що Музей збере пожертви на ці виставки на суму 30,000 дол. Отже завдання членів і друзів Музею посприяти збиранню коштів на цю мету. Адміністрація має домовленість з трьома музеями в Нью Джерзі (у Трентоні, Морріставні і Монмуті) про влаштування в цих музеях виставок об'єктів українського народного мистецтва.

„Я щаслива, що я українка"

Протягом останніх місяців у Музеї, як видно із записів у Книзі відвідувачів, побували туристи з Англії, Канади і різних стейтів Америки — Пенсильванії, Флориди, Каліфорнії.

Записів українською мовою небагато. Є такі: „Чудове і цікаве. Варто було приїхати з Кларіону (Західна Пенсильванія)".

„Яке щастя, що знайшлися українці поза межами батьківщини, що хочуть і вміють докласти старань для збереження слави свого народу" (Торонто).

Більшість записів у Книзі відвідувачів зроблено англійською мовою. Подасмо в перекладі:

Деталь вишивки з колекції музею на привітальній картці

Фонд дитини Об'єднаних Націй (UNICEF) випустив надруковану в Швейцарії кольорову привітальну картку з зображенням деталі вишивки українця. На звороті напис англійською, французькою і єспанською мовами: „Деталь з вишивки на рушнику XVII століття з Київщини. Надруковано з ласкавого дозволу Українського Музею в Нью Йорку на користь Фонду дитини Об'єднаних Націй".

Директор Музею Марія Шуст розповіла, що років два тому до Музею зайшли представники UNICEF, які захопилися вишивками і попросили дозволу сфотографувати деякі експонати, щоб лінійне використати знімки на картках. За кілька тижнів до Музею прийшли фотографі і витратили чимало часу на вибирання і фотографування вишивок.

Довго про цю справу нічого не було чути. Невдовзі кілька тижнів тому до Музею прийшла від UNICEF папка карток із зображеннями деталей вишивки.

Мистецька родина Кричевських — виставка і доповіді

Тиждень Українського Музею у Філадельфії, що його влаштував 67-й Відділ США, розпочався у п'ятницю 14 жовтня 1983 року ввечері в Українському Освітньо-Культурному Центрі і був присвячений творчості Василя Кричевського старшого, видатного українського маляра і архітекта. Відкрилась триденна виставка його графічних праць і малюнків його онуки Катерини Кричевської-Росандіч.

Вадим Павловський прочитав ілюстровану собою прозорку доповідь про Василя Кричевського старшого, почавши з короткої розповіді про мистецьку родину Кричевських: Федора Кричевського, брата Василя Кричевського старшого, сина останнього — Миколу та Василя і онуку Катерину Кричевську-Росандіч. Доповідач назвав Василя Кричевського старшого людиною ренесансу — відродження української культури, українського народного мистецтва. Звертаючись до першоджерел цього мистецтва, Кричевський був новатором у своїх архітектурних проєктах, оформленні приміщень, у проєктах для текстильних виробів (килимів, вибілки, вишивки тощо); був новатором в українській книжковій графіці, творцем гербів, печаті і грошей Української Народної Республіки. Був видатним майстром, оформлював театральні постановки і створив національну українську мистецьку кінематографію.

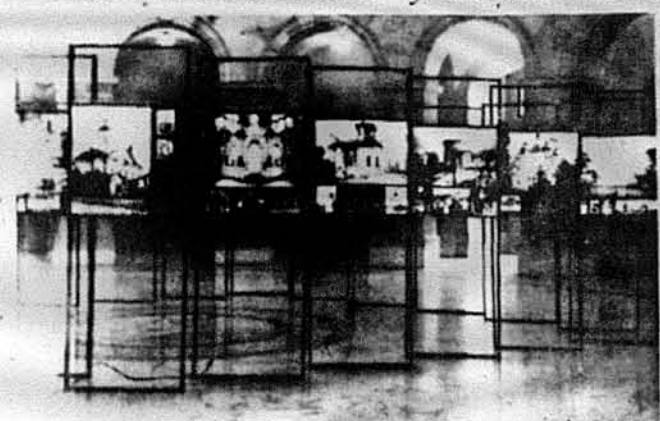
Лідія Макаренко говорила про художницю Катерину Кричевську-Росандіч.

Мистецька виставка тривала до неділі 16 жовтня. В ту ж неділю біля українських церков у Філадельфії продавали жетони УМ. Увесь прибуток і програми призначений на розбудову УМ. Вадим Павловський повідомив, що планує передати частину репродукцій графічних праць Василя Кричевського старшого Українському Музеєві.

Графічні праці Василя Кричевського старшого

Виставка „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва" у Вашингтоні

Під час меморіального тижня у Вашингтоні, яким відзначувало 50-річчя геноциду на Україні, від 25 вересня до 1 жовтня у Реселс Ротонді (бульвару Сенату) відбувалась виставка УМ „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва". До влаштування виставки спричинилося двоє: Наташ Даниленко, член Управи УМ і заступник голови Крайового громадського комітету для винавчання пам'яті жертв Великого голоду, керівник комісії виставок цього комітету, а також працівник Сенату, українсько-американський діяч Євген Іванів. Виставку спонзорували сенатор ЗСА і стейт Нью Йорк Альфонс Д'Амато.

Виставка „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва" підкреслює, що руйнування церков у Києві і по всій Україні, особливо інтенсивне в 1930-их роках, істотний голод жертвою якого були мільйони селян, були часткою єдиного походу комуністичної влади проти України.

Виставка українських килимів

Виставку українських килимів на 4-му поверсі урочисто відкрили 17-го вересня 1983 року і вона триватиме до лютого 1984 року.

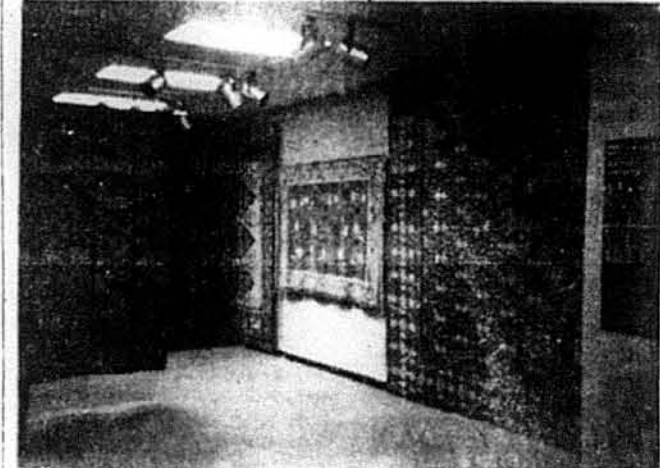
Виставлено 15 килимів, з них п'ять виконано у кооперативній килимарській майстерні „Гуцульське мистецтво" в Косові у 1930-их роках. Цю майстерню заснував Михайло Курilenko, позитивний емігрант з Центральної України. У

майстерні виробляли килими не тільки за гуцульськими зразками, але й за вірчими з різних земель України і за проєктами українських мистців. На виставі показаний килим, виконаний за проєктом Олени Кульчицької.

Після того, як комуністична Москва захопила Західну Україну, Михайло Курilenko був заарештований і зник у тюрмі.

Михайло Курilenko, директор майстерні „Гуцульське мистецтво". Був заарештований комуністичною владою 1939 р. і зник у тюрмі.

Виставка українських килимів на 4-му поверсі Музею.

ПОПРАВКА

В останньому „Календарі" Українського Музею має бути помилка „Історія української імміграції в Америку" відкривається у неділю, 19 лютого 1984 року. Виставка українських килимів триватиме до лютого 1984 року.

Управа і Адміністрація Українського Музею запрошує Членів Музею і все Громадянство на **ПЕРЕДРІЗДВЯНУ ТОВАРИСКУ ЗУСТРІЧ** в суботу, 10-го грудня 1983 р., від 5 до 7 30 веч. в Українському Музеї в Нью Йорку, Н. Й. при 203 Друга Авеню, на 2-му поверсі. Програма: колядки, перекуса та розіграш. (Перенесений з 3-го грудня)

Адреса Музею: 203 Second Avenue New York, N.Y. 10003. Tel. (212) 228-0110. Музей відкритий від середи до неділі включно від 1-ої до 5-ої год. по полудні.

ВИДАЄ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
Редагує Комісія Преси і Публікацій
Адреса: 203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Проца українського католицького собору Пресвятої Родини

Із 17-го вересня до 3-го жовтня ц.р. український католицький собор Пресвятої Родини, при допомозі католицького Бюро подорожей з Вашингтону, провів 17-денну прощу до Святої Землі (Ізраїля), Йорданії, Царгороду (Істамбулу) та Риму. Ціль нашого паломництва була, щоб з нагоди тисячоліття християнства в Україні і Святого року випросити у Пресвятої Родини з Назарету поміч у здійсненні всіх наших планів у столиці Америки, а саме: докінчення будови нашого крайового собору, поставлення пропам'ятного хреста, скали-печери Божої Матері Почаївської та побудови статуї-пам'ятника до Слуги Божого Митрополита А.Шептицького. Це була перша українська проща до Святої Землі і до Риму у Святому 1983 році.

У прощі взяли участь 24 особи, з триних єстейт Америки, в тому числі священники.

У Святій Землі стан політичний, досить напружений. Переїжджаючи з Амману, Йорданії до Єрусалиму, наше Бюро подорожей довідалось, що в Єрусалимі відбувались заворушення і скерувало нашу прощу на кілька днів до Єрихону, Назарету і Вифлему, оминаючи головну дорогу, яка веде попри кришину Якова.

Коли ми приїхали до Єрусалиму, то там вже було спокійно. Всі прочани отримали спеціально приготовлену 20-сторінкову двомовну книжечку молитов, пісень, коляд та літургичних гимнів. Ця книжечка допомогла нам разом молитись, співати і святкувати прааніки Літургичного року на святих місцях, де наші Спаситель і Його Пресвята Матір провели своє життя. Які щасливі ми були, що могли відправити Службу Божу в церкві св. Анни в Єрусалимі, на місці народження Пресвятої Діви Марії; у базиліці Благовіщення в Назареті, де ангел Гавриїл благословив Пресвятую Діву; у церкві на полях Вифлему, де ангел приніс радісну вістку пастирям про народження Спасителя; у храмі Блаженств в Капернаумі над Галілейським морем, де Христос проповідав на горі; у церкві „Домінусе Флєвіт“ на горі Олівії, де в Квітну Неділю Ісус плакав над Єрусалимом; у базиліці Всіх Народів в Гетсєманському Городі, де Господь перед страстями молився і кривавим потом заливався, і в базиліці Божого Гробу, на горі Голгофії, де Христос помер на хресті, був похоронений і воскрес на третій день. Ми разом відбули Хресну Дорогу вулицями міста Єрусалиму та несли хрест слідами Ісуса Христа, де Він ніс Свій тяжкий хрест і падав під ним... Справді, це були зворушливі хвилини.

Як радно було цілувати зізвуд під головним престолом Базиліки Різдва Христового у Вифлємі, яка зазначає місце, де Христос народився в селях лежав; були в Капернаумі на місці, де Христос коло 15.000 людей нагодував п'ятьма хлібами і двома рибками; плести кораблем „Галілейському морі, де Христос по водах ходив, іхати таксівами на гору Тавор, 1900 стін високу, і молитись у базиліці, де Господь преобробився, та відвідувати інші святі місця у Палестині.

Щодо українського вкладу у Святу Землю, нам було приємно в Назареті відвідати та помолитись у каплиці української місії „Христа Юнака“ та перед Зарваницькою іконою Пресв. Діви Марії при базиліці Благовіщення на горі Олівії відмовляти молитву „Отче Наш“ в церкві „Патер Ностер“, де наші Спаситель навчав нас молитви „Отче Наш“. Поміж 62-ма написами в різних мовах є також Господня молитва українською мовою, молитви і співати в Айн Карем, 5 миль на захід від Єрусалиму при церкві Відвідан Пресв. Діви, де поміж 43-ма написами є також напис „Велика душа моя Господа“ українською мовою.

У Йорданії ми відвідали

Гору Небо і відправили Службу Божу у церкві. З Гори Небо Мойсей побачив обіцяну землю, однак, не увійшов до неї, там умер і був похований. Ми також молились на гробах Авраама, Ісаака і Якова у Геброні, коло 25 миль на південь від Єрусалиму. Ми оглянули фортеці Геродіон і Масаду, які Грод побудував, боячись римлян, жидів та своєї власної родини. Повертаючись з Масади до Єрусалиму, ми їхали понад 100 миль берегами Мертвого моря. Палестина має багато гір, піску і каміня. Рабини казали: „Як Бог сотворив світ, то мав дві торби каміня, одну він розсилав по цілому світі, а другу скінув на Палестину“.

Приїхавши до Царгороду, ми були здивовані, коли побачили це велике п'яти-мільйонне місто, яке луніть Європу з Азією. Цікаве, що так як Рим і Єрусалим, Царгород побудований на сімох горах. Ми оглянули місто, пройшли кораблем по Босфору аж до Чорного моря та побачили базиліку св. Софії, одну з найбільших церков на світі, яку турки у XVI столітті замкнули на мечет, а в 1934 році — на музей.

У Царгороді ми відправили Службу Божу у римокатолицькій церкві св. Духа, де в 1967 року відбулась історична зустріч Папи Павла VI з Царгородським патріархом Атанасієм. В четвер, 29-го вересня, ми мали півгодинну зустріч з православним патріархом Димитрієм у церкві св. Юрія. З патріаршого трону у своїй промові до нас він сказав, що подивляється на історію української Церкви (представлену о. Й. Денищук) та дуже настоював на єдності Церков між християнами, бо поділ і схизма походять від диявола. Хто правдиво вірить у Святе Письмо, буде старатись про любов і з'єднання, яке приїде тоді, коли всі християни будуть з'єднані з однією чаші. При кінці він дав нам своє благословення і попросив на спільну світлицю.

З Царгороду всім прочан промовив папа, а 16-го вересня папа св. І. Денищуком до Вічного Міста. В Римі ми відвідали і помолитись у базиліці св. Петра, в найбільшій церкві на світі, яка може помістити 30.000 людей. У неділю, 2-го жовтня, Папа Іван Павло II відправив Службу Божу на площі перед базилікою у присутності коло 250.000 людей. Того ж дня Марійські дружинники з цілої Італії зібрались, щоб разом зі свящим Отцем відправити Службу Божу на початок жовтня, що присвячений набожності верніків. В 12-й год. ввечері Папа разом з усіма людьми відмовив молитву „Ангел Господень“ і уділив всім своє благословення.

В Римі ми мали щастя відправити Службу Божу над гробом нашого священномученика св. Йосафата у базиліці св. Петра, та в українській католицькій церкві св. Софії. Наш Первостарх і Кардинал не міг прийняти нас на авієлнії; однак, улічив нам своє архисейське благословення через відео своєї кімнати. Ми з радістю це благословення прийняли і проспівали „Многая літа“.

Ми ще відвідали Український Католицький Університет Папи св. Климента I. Український Семінари св. Йосафата, де ми зустріли Митрополита Канади Максима Германюка, ЧНІ; нашу парафіяльну церкву в Римі св. Сергія і Вахари, де ми зустріли Митрополита-коадьютора Мирослава Любачевського, та стародавню церкву св. Папи Климента I, де похований апостол слов'ян св. Кирило. Крім того, під час Святого Року ми окремо помолитись у чотирьох великих базиліках Риму — св. Петра, св. Павла, Марії Маджорі і св. Івана Латерана, а потім оглядали Рим, катакомби Домітілли. Змучені, але душевно скріплені, повернулись ми додому.

О. Й. Д.

Листопадава Академія в Денвері

Місцевий Відділ УККА під головуванням о. д-ра Павла Бабяка, влаштував в неділю, 20-го листопада ц.р., Академію Листопадового Зриву з 1918 року.

Американський гимн відіграла Зеня Коритко, а проф. Степан Оришин, колишній сотник УСС, виголосив вступне слово. Надя Хома прочитала доповідь про героїв Листопадового Зриву, а Надя Вінич добре продекламувала вірш Богдана Лепкого „Спить, хлопці, спить“. Загальною ілюстрацією бандурист Олександра Мошинська, Барбара Завадович і Бері Желем заграли на бандурах при співі Б. Завадович три народні пісні. Зеня Коритко і її сестра Леся відіграли кожну окремо в'язанку народних пісень на фортепіано.

Стефанія Левченко

Лос Анджелес вшанував 65-річчя Листопадового Зриву

Урочисте відзначення 65-ї річниці Великого Листопадового Зриву у Лос-Анджелесі відбулося тут у неділю, 30-го жовтня ц.р., в Домі Українського Культурного Осередку. Святочну програму відкрив голова УКО Богдан Стус, після чого відбулось урочисте вшанування прапорів молоді СУМА і Пласту.

Святочне слово коротко і змістовно виголосила наша заслужена громадянська діячка, редакторка „Вістей УКО“ Оля Муць. Її доповідь, оригінальна своєю формою, була винагороджена щирими оплесками присутніх.

Мистецька частина програми складалась виключно з виступів нашої молоді вищезгаданих

молодечих організацій — деклямація та спів.

І так, як це стало традицією наших імпрез, програму урочиновано виступом нашого славного хору „Кобзар“ на чолі з його диригентом маестром Володимиром Божиком у фортепіановому супроводі проф. Лесі Куриленко-Вахнянини.

Усіх виконавців святочної програми винагороджено рясними оплесками, а голова УКО Богдан Стус від імені громади окремо висловив усім їм щире подяку.

Слава про творців Листопадового Зриву у Лос-Анджелесі ще раз пролунала над Паціфіком.

Д-р Святополк Шумський

Українська щадниця „Певність“ в Чикаго перед великими змінами й досягненнями

Українська Щадниця „Певність“ завжди була першою, коли йдеться про вдосконалення внутрішньої бюрократії і спроби її поліпшення та прискорення обслуговування своїх членів. Уже в другому році свого існування дирекція Щадниці набула сусідні парцелі і на них побудувала нове, модерне приміщення, спочатку на два вікна, а потім через розбудову і добудову поширила приміщення до 12 вікна та обширною асфальтованою площею для вигідного паркування своїх членів. Щоб забезпечити перед сентуальними грабунками обороненому відпору на кулі склом та забезпеченою щоденною поліцією охороною. Коли ж банкова індустрія почала жвавити компютерські машини для свого фінансового діловодства, дирекція Щадниці була все компютерське приладдя і перевела ціле діловодство на компютери у висліді дало шкуру, точну і справну обслугову своїх членів.

Цю розбудову нашої Щадниці треба завдячувати, з одного боку, динамічному розвитку, відзеркаленому в її майні сумою понад 84 мільйони і резервним капіталом в сумі 4.3 мільйона дол., а з другого боку моральною і матеріальною піддержкою широких кіл нашого громадянства, яке від самого початку відноситься з повним довіром до своєї української фінансової установи, яка загальною американською економічною кризою зуміла перебороти і вийти з неї неушкодженою, в той час, коли інші щадниці були змушені закрити свої двері злунитись з багатими щадницями.

Тепер у 20-річчя свого існування і забезпечення дальшого розвитку дирекція вирішила прийняти чартер федеральної фінансової установи та змінити саму назву на чартер федеральної щадниці цього банку з назвою „Перший Федеральний Щадничий Банк Певність“. Ці зміни дадуть можливість поширити свою діяльність, вже як федеральна установа, на всі стейти ЗСА, головне в ділянці уділювання гіпотечних, комерційних і індустріальних позичок (мордєжів), а як банк, давати різного роду чеки, приймати депозити для федерального податкового уряду та виконувати багато інших фінан-

сових чинностей, які належать виключно до американських банків, з котрими наша установа вповні зрівнюється.

У зв'язку з цими змінами, потрібно тут виразно й ясно підкреслити, що вони не будуть мати жадного впливу й значення на сам характер установи, вона надалі залишатиметься українською громадянською установою з великим престижем значення для цілої української громади, як перший український формальний банк.

Для формального подолання і схвалення вищезгаданих змін, а саме: прийняття чартеру федеральної фінансової установи і чартеру федерального банку з згаданою вгорі назвою, відбудуться 14-го грудня ц.р. в аудиторії СУМ о год. 6.30 вечора Надзвичайні загальні збори, на які дирекція запрошує всіх своїх членів обов'язково прийти. Ми твердо віримо, що згадані зміни принесуть нашої установі фінансові користі і постійний розвиток і що надалі українське громадянство буде з великим довіром відноситься до своєї установи і тим забезпечить їй тривале існування, що дасть постійну користь для громади у формі додаткових пожертв, додатків і субсидій на всі церковні науки, виховні і шкільні потреби нашої великої української громади.

У зв'язку з цими змінами слід тут згадати, що дирекція вирішила побудувати додаткове приміщення на закуплених парцелях в недалекому сусідстві, у віддаленні всього одного блоку від головного бюро. В цьому приміщенні наші члени, підтримані автоматом до вікна, зможуть поглядувати свої фінансові справи і операції. Цей рід фінансової обслугову для членів є подуманий для їх вигоди і швидкості у погляджуванні всіх фінансових справ.

З другого боку, побудова нового приміщення на перехресті головних вулиць Вестер і Чикаго збагачує і утворює українську ділянку, підноситься її престиж і дає сильні аргументи в її обороні перед чужими елементами. Залишається лише ще шире пошукати „Першого Федерального Щадничого Банку Певність“ дальшого і всестороннього розвитку та в недалекому майбутньому осягнути стомільйонний масток.

Р. К.

Маніфестація в Ленсінгу

Світлик С. Віктор

Маніфестація перед Капітолієм стейту Мишиген.

проспівали „Галблесс Америки“.

Не дивлячись на несприятливу погоду, в маніфестації взяло участь понад 250 осіб. Серед них були: заступник стейтського прокуратора Грігорій Івасько, заступник

прокуратора Мекомбі повіту Михайло Канікєвич та колишній член стейтської легіслатури ред. Іван Бек.

Біля 200 осіб приїхали з Дітройту чотирма автобусами, в тому біля сотні учнів середньої школи та студен-

тів університетів. Кошти автобусів покрив Громадський комітет. Кілька десятків маніфестуючих приїхали своїми автоматами, виїжджаючи з міської громади в об'їздові.

Василь Папіж

3 діяльності УОКЦентру у Філадельфії

Український Освітньо-Культурний Центр у Філадельфії — це зразок української установи, яка своєю собою приймала настановою приймала під своє крило всіх українців без різниці релігійної і політичної приналежності за винятком „ліваків“. Це справді під сьогоднішню пору унікальна установа. Довкруги цього Центру згуртована подальшою більшість наших установ, товариств і організацій великої Філадельфії.

Вистачає назвати лише декілька — там же Пласт, „Рідна Школа“, Бібліотека цієї школи і Пласту, Український Музичний Інститут, Українська Мистецька Студія, „Волошки“, Товариство Українських Інженерів, Гуцульське Товариство, Товариство Українських Сеньйорів (у числі біля 700), садочок, декілька відділів Союзу Українок і безліч різних суботніх і кожоденних вечірніх курсів, так що там працює проходить щільними днями і ввечері. Постороння людина не запаркує свого авто на паркувальній площі, хоч і як великий, ані навіть уздовж вулиці напроти доведеться будувати Центру, хіба в їде в бичку вулицю, навіть в кінці тижня там тяжкувато запаркувати.

З уваги на брак місця в Центрі, його дирекція хоч-не-хоч була змушена відмовити дальший виїзд приміщення, тобто на наступний шкільний рік американський школі для спеціальних учнів.

Центр не думає про придбання житлової площі коштом ділення деяких приміщень, а вирішив її придбати у формі розбудови.

Всі просити, як відомо, зв'язані з потребою придбання відповідних фондів. Одну акцію в цьому напрямку пошастило Центрові провести успішно, яка значно зменшила затягнений борг на купівлю цього об'єкту.

Найліпше про фінансову допомогу простягати руку до громадянства. Якщо громадянство само не доходить до висновку, що на центр треба жертвувати без більшості особливих пояснень, тоді Центр мусять істотними фактами доказати що громадянські пожертви з уваги на поставлені Центром цілі загально-національного характеру у вже близькому майбутньому острократно оплатяться.

Словом, громадянству слід доказати конкретну роботу для конкретної цілі, тоді громадянство саме відкрить своє серце і кишеню. Слава Богу, жертводавці знайшлися (від кількох до кількадесять тисяч дол.). Хочеться вірити, що лави жертводавців збільшаться, тим більше, що висліді праці Центру є вже дуже наявні, бож Центр останніми часами звернув свою особливу увагу на нашу дітвору, молоді і старших віком людей.

Д-р О. Черник, президент УОКЦентру, дійшов до цікавого висновку, що кожний, хто бере на себе функцію голови провду якоїсь уста-

нови, повинен проявити найбільшу в цьому провду діяльність (інакше інших членів не запалить до праці), не цураючись і фізичної роботи; про найбільшу жертвенність і не згадує. І правда, чи голова є тільки для „гонорів“? Та ж ехемпла trahunt.

Годі забути, коли п'ять років тому „Рідна Школа“ влаштувала пікнік і дошкільну голову із понадсімдесятилітнім секретарем вхопили мітла, щоб замести шмат потрібної площі для розташування столів для буфету і фантової лотерії, збоку збоку іронічно відзначався: „Управу починає урядувати“. Та ця голова, професор університету, відомий науковець і поза ЗСА на цьому щось втратив? Так же само із доктором Черником — чи його щось скінце з широківидомого лікаря-хірурга, коли його пабанте, як він у Центрі тягас по сцені фортепіано як уставляє півтисячі кіресел на залі для якоїсь імпрези?

Також цікавий підхід д-ра Черника до влаштування імпрези, так сказати б, на більшій скало. Колиш було в на великій імпрезі треба було скликати всі існуючі в місті товариства й організації, обміркувати, до занаду радити, а вислід був мізерний, щоб не сказати марний. Д-р Черник стоїть на становищі, що для такої справи потрібно тільки декілька осіб, але дуже працюючих і за свою працю відповідальних. Минувлого року, наприклад, для влаштування вечора, сполученого з літературним конкурсом, на якому на літературні нагородили роздано майже 20.000 доларів, на це не треба було великого штабу працівників, вистачає сам Центр і три дуже добрі працівники. І цей вечір літератури був, як ствердив проф. А. Антонович, найкращий, найбільш достойний, найбільш величний (протекторат Української Герархії обох Церков) із усіх, які досі відбувались.

З нагоди вже недалеких свят Різдва Христового УОКЦентр улаштує 10-го і 11-го грудня ц.р. великий різдвяний базар, на якому і буде і виставка мистецьких творів Л. Гуцалюка, П. Капшеченка, С. Геруляка, К. Кричевського-Росанди, Ю. Григорія М. Зубара. Крім, так би мовити, духовних снів, буде ще багато чого, що осялодіть нам життя в дослідному значенні цього слова — пресмачне печиво, торті і різні інші ласощі та лакомства. На цьому базарі буде ще багато інших товарів, придатних на різдвяні чи святамикалівські подарунки. Будуть також, як і в минулому році, свіжо стяті ялинки з поблизьких лісів, а ціни їх наполовину дешевші як деінде.

Організатори, як зауважимо, мають ще якісь „спеціальні“ несподіванки, та біда, що не хочуть виявити які, мовляв, нехай кортять читачів.

Я. К.

Вітаємо англомовний твір Анатолія Валюха-Брантона

Нові видання наших авторів з кожного їх появою збагачують українську літературу різноманітністю тематики, літературних стилів і форм.

Видаючи свою працю кожний автор бажає зацікавити нею якнайбільше читачів, від чого буде успіх в її розпродажі, ну, і безумовно повернення коштів її видання. Є також випадки, коли автор не очікує повернення коштів, всеціло опантивши кошти видання своєї праці з бажанням поширення своєї книги, розсилає її на адреси поодиноких громадян-українців. Тому що книги, видані українською мовою, призначені лише для українських читачів, автор силою обставин змушений користуватися лише українським книжковим ринком і розпродажі.

Великою рідкістю є поява праць українських авторів на англомовному літературному ринку. Причиною того є великі труднощі у зацікавленні тематикою та літературною формою книги виданців чи видавничих спілок, які, в першу чергу, беруть під увагу грошову сторінку, намагаючись відчутти, чи книга своєю темою і формою притягне увагу читачів і їх зацікавить, а разом із цим приносить дохід видавничій спілці досить її випродажі.

Всі ті вимоги видавничої спілки були задовільно покладені нашим земляком Анатолієм Валюхом-Брантоном, автором книжки в англійській мові під наголовком „Tomorrow Knocks“, яку видало видавництво ACS publications у Сан Дієго, а розповсюдження як перекладу через Para Research, Inc. в Ракпорті, Ма. Хто ж є автором цієї книжки?

Автором книжки є відомий в нашій громаді, активний на громадській та культурній ниві талановитий та завжди привітний син землі української, вчитель англійської літератури в середній школі Св. Гилл Анатоль Валюха-Брантон. Він відомий у Лос Анджелесі зі своїх вокально-мистецьких виступів на наших імпрезах; кілька років тому разом з талановитим співаком Наталею Власенко та оркестрою „Каліфорнійськї Ясени“ від дав нам духово-естетичну насолоду продукцією платівки під назвою тієї ж нашої оркестри. Недавно А. Валюха-Брантон змінив наші племені-українські почування внутрішньої гордості, видавши новий продукт своєї творчості, оригінальну свою тематикою і змістом, гарно оформлену 170-сторінкову книжку „Tomorrow Knocks“.

Зміст цієї книжки створений автором на підставі біографічних оповідань відомого каліфорнійського „ясновидця“ та парасихолога Арманда маркоти.

Барвисті біографічні нарисів та спостережень

немає на фільмовій екрані яскраво відзеркалює місцевості, події та осіб серед різних обставин, не раз пов'язаних найінтимнішими співвідносинами. Чітко змальовані автором перед читачем серед життєвого крутжю мов актори сценарія являються і зникають представники різних кіл американського суспільства, почавши зі спокійних затішних фарм і кінчаючи нервовістю розгуляності серед захоплених від загалу „естейт“ Беверлі Гілліс і Голівуду. Автор уважно стежить за своїм „герсом“ серед різноманітності життєвих пригод, густо мережаних тасмичними випадками та подіями, незбагненими і „надприродними“, на думку його довкілля, однак, природними і зрозумілими для Арманда. Ці „надприродні“ події є природними і зрозумілими для героя книжки, тому що це є невіддільна частина його буття. Вони поспівають в одну цілість два виміри життя, видимого і невидимого, відкриваючи заслому тасмичної „потойбічності“. Автор, вклавши свідчення Арманда в літературні форми, передає їх читачеві фахово, легко і переконливо.

Він читає його твір з напруженням і відчуває в ньому часточку себе. Перед вами стають чіткі контури тасмичних обрив країн невідомого і надприродного, набираючи нових природних форм.

В переданих біографічно-парасихологічних оповіданнях відчувається невимовна ширість та відсутність необгрунтованих перекохань.

Тематика цієї небуденної праці базується на парасихології, науці, яка лише протягом останніх десяти років стала поважно оцінюваною серед наукових кіл, що з кожним днем захоплює собою щораз до більше зацікавлених її дослідників. Тому англомовно видана книжка українського автора, яка від перших початків її видання і до сьогодні захоплює собою все більше читачів, свідчить про її повний успіх та признание авторів. Ми вітаємо її появу і бажамо авторові Анатолію Валюху-Брантону творчого ентузіазму та сил для продовження його корисної літературної праці, яку вкладає він в скарбницю світової літератури. Побажано, щоб його наступні літературні твори, а також його остання книжка були видані у перекладі на українську мову, тому що тематика і стиль книжки зацікавить і українських читачів.

Всім, хто зацікавлений придбанням книжки „Tomorrow Knocks“, радимо звертатися до: ACS Publications P.O.Box 16430, San Diego, Ca. 92116, а також до Para Research, Inc., Whistlestop Mall, Rockport, Ma. 01966.

Д-р Святополк Шумський

Сергій Яременко

до 20-го грудня 1983 року

(В.Д.)

LYTWIN & LYTWIN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслу́га ШИ́Р І ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоро-
нами на цвинтарі в Бавнд
Брук і перенесенням тілні-
х Останків з різних країн
світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222